

Symphony No 40 in G minor, "Great G Minor Symphony", K 550

1	Molto allegro	7:49
2	Andante	10:34
3	Menuetto. Allegretto	4:09
4	Finale. Allegro assai	8:43

Concerto for 2 Pianos and Orchestra No 10 in E-flat major, K 365

5	Allegro	9:56
6	Andante	7:13
7	Rondo. Allegro	8:18

Piano Concerto No 9 in E-flat major, "Jeunehomme", K 271

8	Encore: Movement II – Andantino	10:58
---	---------------------------------	-------

Oma aktiivse kontserdielu, ajaloolises hoones paikneva suurepärase akustikaga kontserdisaali ning mitmete rahvusvahelist tähelepanu äratanud festivalidega on Klaipėdast viimastel aastatel kujunenud üks Leedu muusikaelu tähtsamaid keskusi. 2013. aasta oktoobris kogunes Klaipėdasse rahvusvaheline muusikute seltskond – legendaarne austria pianist Paul Badura-Skoda, valgevene pianist Rostislav Krimer, Liepāja Sümfooniaorkestri puhkpillirühm ning eesti dirigent Andres Mustonen, et koos Klaipėda Kammerorkestriga anda kontsert Klaipėda kontserdisaalis ning ühtlasi salvestada käesolev CD Mozarti muusikaga.

Paul Badura-Skoda

Enam kui pool sajandit muusikamaailma tipus püsinud Paul Badura-Skoda, Edwin Fisheri õpilane, Wilhelm Furtwängleri ja Herbert von Karajani hinnatud koostööpartner on jätkuvalt särav ja energiline nii igapäevaelus kui ka kontserdilaval.

“Ta on fantastiline – tõeline klaverimängu suurmeister. Mäletan üht klaverimuusika plaati, mida konservatooriumi päevil kuulasin. Need olid Paul Badura-Skoda ja Dagmar Bella – 1953. aastal esitasid nad koos Furtwängleriga sama kontserti, mida meiegi kavatseme Klaipėdas ette kanda. Eks vaatame, kuidas see läheb”, avaldas oma vaimustust Liepāja Sümfooniaorkestri direktor Uldis Lipskis.

86 eluaastale vaatamata on Paul Badura-Skoda esinemisgraafik uskumatult tihe ja kaugele ette ulatuv. Käesolevale kontserdile järgnevad peagi esinemised Amssterdami Muziekgebouws, Berliini Filharmonias, Viini Musikvereinis, samuti Pariisis, Londonis, Shanghais, Taipeis

jne. Tiheda esinemisgraafiku vahele mahuvad meistriklassid.

Kui Chicago muusikapublitsist Bruce Duffie aastaid tagasi küsis Paul Badura-Skodalt, maailma ühelt hinnatumalt Mozarti interpreteerijalt, milles avaldub tema jaoks Mozarti muusika külgetõmbejõud ja selle muusika eriline rõõmuküllus, vastas suur muusik: “Arvan, et see, mis toob rõõmu kõigile muusikaarmastajatele, on eelkõige Mozarti muusika ülim täiuslikkus ja ilu; see on muusika, mis võib-olla asub ajaloo pöördepunktis, mil oli veel võimalik kasutada kooskõlasid, mida sai panna kõlama tõeliselt harmooniliselt ilma, et see oleks muutunud liiga primitiivseks. Ülim tulemus saavutatakse ülimalt ökonoomse nooditeksti, ornamentika ja virtuoossusega. See tähendab, et iga üksik noot on laetud mõttega ja väga sageli ka tugeva tundega.”

Kui interpreet pühendab suure osa oma elust ühe helilooja loomingule, siis mõni-

kord ta justkui samastub selle muusikaga. Käesoleva CD produtsent, helilooja Peeter Vähi ütles peale kontsertsalvestust: “Badura-Skoda suutis ainuüksi oma kohalviibimisega luua kontserdisaalis iseäraliku atmosfääri. Koos esimeste klaverihelidega tekkis tunne otsekui Mozarti enda vaim oleks taas elustunud siin – Ida-Preisimaa linnakeses Memelis* – ning hõljunud saali kohal”.

Koos muusikateadlasest abikaasa Eva Badura-Skodaga on Paul Badura-Skoda avaldanud raamatu “Interpreting Mozart: The Performance of His Piano Pieces and Other Compositions”. Raamat ilmus 1957. aastal Viinis ja selles on arvatavasti esmakordselt välja öeldud mõte, et Mozarti muusikat peaks kuulama pillil, millel helilooja komponeeris. Idee mängida varajast muusikat ajastu pillidel sai siit alates tuld ja levis kiiresti muusikute hulgas. Ka ise eelistab pianist võimaluse korral mängida originaalpillidel.

* Memel – Klaipėda endine nimi (toimetaja märkus)

Mozarti ajastu nn haamerklaverite kõla oli siiski tunduvalt vaiksem kui tänapäeva pillidel. Seepärast ei sobi need iga kord klaverikontsertide esitamiseks koos orkestriga suurtes saalides. Ka käesoleval heliplaadil kõlavad Mozarti klaverikontserdid kaasaegsetel instrumentidel. Mõlemad pianistid mängivad firma Steinway & Sons klaveritel.

Rostislav Krimer

1980. aastal Brestis, Valgevenes sündinud pianist alustas klaverimänguga 5-aastaselt. Lõpetanud 1997 Valgevene Muusikaakadeemia juures asuva muusikakeskkooli, jätkas ta õpinguid Sibieliuse Akadeemias ning Kölni Kõrgemas Muusikakoolis. Õpingud lõpetas Krimer Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias prestiižse diplomiga.

Ta on mitmete rahvusvaheliste konkurside laureaat, sh UNISA rahvusvaheline pianistide konkurss Pretorias, kus ta sai

eripreemia ka Chopini muusika parima esituse eest (2004).

2006. aastal debüteeris Rostislav Krimer edukalt soolokontserdiga Londoni Cadogan Hallis ning pälvis erakordselt kõrge hinnangu ajakirjalt “Musical Opinion”. Ta on esinenud koos selliste silmapaistvate interpretidega nagu Juri Bašmet, Gidon Kremer, Maksim Vengerov, Viktor Tretjakov, Sergei Krõlov ja Mario Brunello ning teinud koostööd Kremerata Baltica, Moskva Solistide, Mahleri Kammerorkestri, Johannesburgi Filharmoonia Orkestri, Leedu Kammerorkestri, Uus Venemaa Riikliku Sümfooniaorkestri ja paljude teistega. Ta on muuhulgas üles astunud sellistes saalides nagu Moskva Konservatooriumi Suur saal, Berliini Filharmoonia, Beethoven Haus Bonnis, Schloss Mirabell Salzburgis, Yamaha Centre ja Cortot’ saal Pariisis, St Martin-in-the-Fields ja Queen Elisabeth Hall Londonis ning Villa Medici Roomas.

Rostislav Krimer on Juri Bašmeti Rahvusvahelise Muusikafestivali asutaja ja

kunstiline juht. See on festival, mis esitleb tänapäeva parimaid interpreete Valgevene, Venemaa ja Saksamaa lavadel.

2012 osales ta koos Gidon Kremeri, Nicolas Altstaedti, Kremerata Baltica ja kammerkooriga Kamēr Māris Sirmasi juhtatusel Sofia Gubaidulina “Canticle of the Sun” salvestamisel (ECM).

Klaipēda Kammerorkester

Klaipēda Kammerorkester (KKO) on üks Leedu säravamaid professionaalseid kammerkollektiive. Aastast 1992, mil 19 keelpillimängijat orkestri asutasid, on nende eesmärgiks olnud rikastada Leedu muusikamaastikku uute kontserditraditsioonidega. Klaipēda Kontserdisaal pakus neile resideeriva ansamblina kodu ja administratiivse toe koos aastaringsete kontsertide ja kolme festivaliga. Orkestri kavad oma laia stiililise ja žanrilise diapasoniga on ühtlasi valgustuslikud ja publikut köitvad.

KKO kunstiline stiil tuleneb esmajoonelise lihvitud ansamblitunnetusest (enamasti dirigendita), mis on saavutatud selle liikmete pikaajalise koostöö tulemusena. Orkestri professionaalse kasvu ja kõlakuultuuri eest on alati hea seisnud andekad keelpillimängijad eesotsas asutajaliikme ning esimese kunstilise juhi, tänase kontsertmeistri Liuda Kuraitienēga. Otsustav samm astumiseга uuele tasemele koos repertuaari avardamisega tehti tšellist Mindaugas Bačkuse orkestri kunstiliseks juhiks saamisega aastal 2009. Kogenud orkestri- ja ansamblimuusikuna ning uutele avastustele alti solistina on tema nägemus orkestrist kui “elustiilist, filosoofiast muusikaga suhtlemises, kunstnike kogukonnast”. Tema tulevikku suunatud nägemus andis peagi ka käegakatsutava tulemuse: paari viimase aasta jooksul on orkester läbinud barokkmuusika asjatundjate käe all meistriklasse sarja ning tutvunud vanamuusika repertuaariga ning samas hõlmab klassikalise muusika ajatelje teine ots mitte vähem

keerukaid väljakutseid laialdase XX–XXI sajandi teoste valikuga, hoides siiski kindla fookuse Leedu kaasaegsel loomingu.

KKO pöörab jätkuvat tähelepanu publiku järelekasvule. Klaipėda Kontserdisaali hariduslikus sarjas “Mängulise muusika orkester”, kus tutvustatakse noori talente, jagatakse teatraliseeritud kava-des lava lastekirjanduse tegelaskujudega ning lõpuks esmaesitati koos maailma-kuulsa “pianisti”, kass Noraga Mindaugas Piečaitise loodud originaalne “CATcerto”. Üle kahe aastakümne on KKO olnud Klaipėda kultuurielu põhiline saadik, kes tänaseks on saavutanud rahvusvahelise tunnustatuse. Nad on üles astunud põhilistel lavadel ja festivalidel Leedus ning käinud kontsertreisidel Saksamaal, Poolas, Ukrainas, Lätis ja mujal. Orkestriga on töötanud terve plejaad tuntud dirigente ja soliste nagu Saulius Sondeckis, Robertas Šervenikas, Donatas Katkus, Vytautas Lukočius, Modestas Pitrenas, Martynas Staškus, Kaspar Zehnder, Aleksandar

Markovič, Dante Anzolini, Mark Kadin, Reinhard Goebel, Alexander Paley, David Geringas, Mike Svoboda, Petras Geniušas, Andrius Žlabys ja Mūza Rubackytė. Mõned neist esinemistest on salvestatud aastal 2009 välja antud plaadile “The Perfect Harmony of Sounds”.

Andres Mustonen

Varajase muusika asjatundja ja ansambli Hortus Musicus juhina tuntud Andres Mustonen on viimasel aastakümnel järjest enam võitnud rahvusvahelist tunnustust ka kui ammendamatu energiaga karismaatiline dirigent, kelle põhjalikud teadmised ja sügav muusikatunnetus lubavad tal nii ansamblijuhi kui ka dirigendina interpreteerida väga erinevat muusikat, varakristlikust ühehäälsusest kuni klassikaliste ja romantiliste oratooriumideni, armeenia ja araabia mugaamideni. Huvi erinevate kultuuride vastu ja

oskus näha neis kaugeleulatuvaid omavahelisi seoseid on teda kokku viinud paljude eri rahvusest muusikutega. Oma sütitava energiaga nakatab ta nii lavalolijaid kui saalis istuvat publikut. Muusikaline tulemus, mille ta saavutab ei jäta kunagi kedagi ükskõikseks. Samuti on ta otsinud alternatiive akadeemilisele muusikale džässis, rockis ja folgis näol.

Kammer- ja sümfooniaorkestrite hulgas, mida Andres Mustonen on juhitanud on: Sinfonietta Rīga, Tšaikovski nimeline Sümfooniaorkester, Moskva Riiklik Akadeemiline Sümfooniaorkester, Moskva ja Peterburi filharmooniaorkestrid, Leedu ja Läti rahvusorkestrid, Helsingi Linnaorkester, Soome Raadio Sümfooniaorkester, Kesk-Põhjamaa Kammerorkester, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, samuti arvukad orkestrid Itaalias, Saksamaal, Iisraelis, Poolas, Türgis, Valgevenes, Armeenias, Gruusias, Brasiilias, Rootsis, Mehhikos, Belgias ja mujal. Aastast 2012 on Andres Mustonen Klaaspärlimäng Sinfonietta kunstiline juht ja peadirigent,

kuid juba enne peadirigendiks saamist tegi ta orkestriga igal aastal mitmeid edukaid välisturneesid.

Paul Badura-Skodaga aga viis käesolev kontsert Andres Mustoneni esmakordselt kokku laval. Samas, pidades sügavalt lugu selle ainulaadse muusiku ja muusikateoreetiku andest ja teadmistest, sõnas Mustonen, et kasutab Mozarti klaverikontsertide esitamisel alati Paul Badura-Skoda redigeeritud noodimaterjali.

An active musical life, a historical and acoustically excellent concert hall as well as several highly acclaimed international festivals have made Klaipėda one of the most important musical centres in Lithuania. In October 2013, in order to give a concert and record the current CD with the Klaipėda Chamber Orchestra an international set of musicians gathered here – a legendary Austrian pianist Paul Badura-Skoda, a Byelorussian pianist Rostislav Krimer, the wind group of Liepāja Symphony Orchestra and an Estonian conductor Andres Mustonen.

Paul Badura-Skoda

Paul Badura-Skoda, a student of Edwin Fisher, a valued co-operation partner of Wilhelm Furtwängler and Herbert von Karajan, after more than half a century at the top of the music world, is today still the same energetic and radiant person on the concert stage as well as in private life. “He is fantastic – a true grand master of piano performance. I remember that the single piano music recording I used to listen to during my time at the conservatoire was Paul Badura-Skoda with Dagmar Bella – in 1953 together with Furtwängler they performed the same concerto that we are going to perform in Klaipėda. Let us see how it goes”, Uldis Lipskis, the director of Liepāja Symphony *Amber Sound* Orchestra expresses his admiration. Despite his 86 years of age, Badura-Skoda’s performance schedule is still incredibly tight and far-planned. The current concert is soon to be followed by performances in the Amsterdam Muziek-

gebouw, the Berlin Philharmonic Hall, Vienna Musikverein as well as in Paris, London, Shanghai, Taipei et al. The dense schedule also accommodates master classes.

A Chicago music journalist Bruce Duffie interviewed Paul Badura-Skoda: “You have a special affinity for Mozart. What is about Mozart that brings such a special joy to you?” The Great Master replied: “I believe it’s one thing that brings special joy to everyone who loves music. First of all Mozart writes the most perfect, the most beautiful music; music which is perhaps at the turning point of history, where it was possible to use harmony and really make it sound like harmony, and yet not to make it too primitive. With the greatest economy of notes, of ornaments, of virtuosity, the greatest effects are reached. It means every note is charged with meaning and very often with emotion.”

If a musician dedicates most of his life to

the works of one composer, then in a way he identifies himself with this music. The producer of the current recording Peeter Vāhi said: “By his sole presence Badura-Skoda managed to create a peculiar atmosphere at the concert hall. From the first piano sounds it felt as if Mozart had been resurrected and was hovering above the hall in the small East-Prussian town of Memel*”. Together with his wife, musicologist Eva Badura-Skoda, they have written a book *Interpreting Mozart: The Performance of His Piano Pieces and Other Compositions*. It was first published in Vienna, 1957 and it expresses an original idea at that time that Mozart’s music should be performed on the composer’s contemporary instruments. Ever since then the idea gained popularity among musicians in the world giving rise to the trend of performing Early Music on the historical instruments. The pianist himself prefers original instruments as well.

* Memel – the former name of Klaipėda (editor’s note)

However, the sound of Mozart time hammerklavier is considerably lower than that of today's instruments and thus the former are not always suitable for performing piano concertos with orchestras in big halls. On the present CD the piano concertos have been performed on modern instruments. Both soloists play the pianos made by Steinway & Sons.

Rostislav Krimer

Gifted with unique musicality, Rostislav Krimer is one of the most notable pianists of his generation.

Born in Brest, 1980, he commenced his pianist career at the early age of 5. After graduating from the Music High School by the Belarusian State Academy of Music, in 1997, Krimer continued his studies at Sibelius Academy in Helsinki and thereafter with Vassily Lobanov at Musikhochschule Cologne. He took his Postgraduate Diploma at the Royal Academy of Music in London with Professor Christopher Elton

and was awarded the Diploma of Outstanding Final Recital.

He has been awarded prestigious prizes at several international competitions, among others the 3rd Prize at Chopin Youth Piano Competition in Poland, 1996, and the 1st Prize at Rubinstein Competition in Paris, 1999. In 2004, he became a laureate and won the Prize for the best performance of Chopin at Unisa International Piano Competition in Pretoria.

Year 2006 witnessed his critically acclaimed debut at the Cadogan Hall in London. Rostislav Krimer has given piano recitals in more than 30 countries in Europe, Asia, Africa and the USA. Prestigious halls like the Berlin Philharmonic, Tchaikovsky Grand Hall in Moscow, Beethovenhalle in Bonn, Schloss Mirabell in Salzburg, Salle Cortot in Paris, Teatro Comunale in Florence, Villa Medici in Rome, Cadogan Hall, Queen Elisabeth Hall as well as St Martin-in-the-Fields in London have hosted his performances.

His stage partners include Yuri Bashmet, Gidon Kremer, Maxim Vengerov, Paul

Badura-Skoda, Viktor Tretyakov, Sergey Krylov, Mario Brunello. As soloist, Krimer has performed with the most notable orchestras and ensembles like Kremerata Baltica, Moscow Soloists, Mahler Chamber Orchestra, Johannesburg Philharmonic Orchestra, Lithuanian Chamber Orchestra, State Symphony Orchestra *New Russia*.

Rostislav Krimer is the Founder and Artistic Director of the Yuri Bashmet International Music Festival, which hosts the best artists of our time on concert stages of Belarus, Russia and Germany.

In 2012, a CD of Sofia Gubaidulina's *The Canticle of the Sun*, performed by Gidon Kremer, Kremerata Baltica, Rostislav Krimer, Nicolas Altstaedt and chamber choir *Kamēr* was released by ECM.

Klaipėda Chamber Orchestra

The Klaipėda Chamber Orchestra (KCO) is one of Lithuania's youngest and most vibrant professional chamber ensembles.

Since its foundation in 1992, the group of 19 string players has striven consistently towards enrichment of the local musical scene with new traditions of orchestral music. The Orchestra found permanent home and administrative support in the Klaipėda Concert Hall, a venue offering the year-round calendar of events and three annual festivals, where the Orchestra makes regular appearances as its resident ensemble. In programming events, it aims to stimulate and enlighten the audiences through dynamic performances, featuring a broad cross-section of musical styles and genres across the epochs.

The KCO's unique artistic style is primarily distinguished for the refined sense of (mostly self-conducted) ensemble, which was achieved through long-term commitment of its individual members. The Orchestra's professional growth and sound quality have always been in the hands of talented string players, starting with its founding member and first artistic director, present principal violist, Liuda Kuraitienė. A more decisive turn to the

new level of excellence and expansion of the repertoire was masterminded by cellist Mindaugas Bačkus who took over as the Orchestra's new artistic director in 2009. An experienced orchestral, ensemble musician and adventurous soloist himself, he sees an orchestra as "a way of life, a philosophy of one's relationship with music, a sense of artistic community". His farsighted approach soon yielded far-reaching results: in the past few years the Orchestra has gone through a series of master classes with Baroque music experts and started exploring early music repertoire; at the other end of classical music's timeline it has introduced no less challenging programs, with a wide selection of 20th–21st century works and with a firm focus on Lithuanian contemporary music.

The KCO also continues to reach out to the young audiences by appearing as *The Orchestra of Playful Music* in the educational series of the Klaipėda Concert Hall where it has showcased the best young talents

in the country, shared the stage with the fictional characters of stories for kids in semi-theatrical productions, and last but not least, accompanied the world-famous "pianist" cat Nora in the world première of the original *CATcerto* composed and conducted by Mindaugas Piečaitis.

Over the two decades the KCO has become a prime exponent of cultural life in Klaipėda, currently setting its sights on national and international engagements. To date, it has performed at major music festivals and venues in Lithuania, as well as on international tours in Germany, Poland, the Ukraine, Latvia and elsewhere. Both at home and on tour it has worked alongside a distinguished array of conductors and soloists, including Saulius Sondeckis, Robertas Šervenikas, Donatas Katkus, Vytautas Lukočius, Modestas Pitrenas, Martynas Staškus, Kaspar Zehnder, Aleksandar Marković, Dante Anzolini, Mark Kadin, Reinhard Goebel, Alexander Paley, David Geringas, Mike Svoboda, Petras Geniušas, Andrius Žlabys, and Mūza

Rubackytė. Some of these performances have been captured on disc *The Perfect Harmony of Sounds* released in 2009.

Andres Mustonen

An expert in Early Music and Artistic Director of Early Music Consort *Hortus Musicus* Andres Mustonen has during the last decades gained international fame as a conductor with extra charisma and energy whose profound knowledge and feeling of music allow him to conduct and perform works of different genre and period, from early Christian monophony to Classical and Romantic oratorios, from Armenian and Arab mughams to Indian ragas and Israeli temple songs. Curiosity and interest in different cultures with an ability to find far-reaching interrelations have brought him together with musicians of various nationalities and backgrounds. His bursting energy infects and inspires the fellow artists as well as audience. The

musical result never leaves anyone indifferent. He has been searching alternatives to academic music in jazz, rock and folk.

Andres Mustonen has conducted Sinfonietta Rīga, the Tchaikovsky Symphony Orchestra, Moscow State Academic Symphony Orchestra, Moscow and St Petersburg Philharmonic Symphony Orchestras, Lithuanian, Estonian and Latvian National Symphony Orchestras, Helsinki City Orchestra, Finnish Radio Orchestra, Ostrobothnian Chamber Orchestra as well as numerous orchestras in Italy, Germany, Israel, Poland, Turkey, Belarus, Armenia, Georgia, Brazil, Sweden, Mexico, Belgium et al. Since 2012, Mustonen is the Artistic Director and Chief Conductor of Glasperlenspiel Sinfonietta, though he was conducting various successful concert tours with the orchestra already before that.

The present concert was the first meeting of Paul Badura-Skoda and Andres Mustonen. However, Mustonen has always used Badura-Skoda's editions of Mozart's scores.

Aktyvus muzikinio gyvenimo tempas, istorinė puikios akustikos koncertų salė ir keletas čia rengiamų, platų pripažinimą pelnusių tarptautinių festivalių – dėl visų šių dalykų Klaipėdą galima įvardyti kaip vieną svarbiausių Lietuvos muzikinių centrų. 2013 metų spalį koncertuoti su Klaipėdos kameriniu orkestru ir įrašyti šią kompaktinę plokštelę iš įvairių šalių čia susirinko įspūdingas muzikų būrys – fortepijono legenda iš Austrijos Paulis Badura-Skoda, jaunas baltarusių pianistas Rostislavas Krimeris, Liepojos simfoninio orkestro pučiamųjų grupė ir estų dirigentas Andresas Mustonenas.

Paul Badura-Skoda

Paulis Badura-Skoda – Edwino Fisherio mokinyš ir ilgametis dirigentų Wilhelmo Furtwänglerio bei Herberto von Karajano kūrybinis partneris – per daugiau kaip penkis dešimtmečius trunkančią atlikėjo karjerą ne vien išlaikė savo pozicijas tarp muzikos pasaulio didžiūnų, bet ir nepaprastą energiją, kurią jis dosniai spinduliuoja koncertinėje scenoje ir asmeniniame gyvenime.

„Jis fantastiškas – tikras pianizmo didmeistris. Prisimenu, kad vienintelis fortepijoninės muzikos įrašas, kurio klausydavausi mokydamasis konservatorijoje, buvo 1953 metais Furtwänglerio diriguojamas ir Paulio Baduros-Skodos kartu su Dagmar Bella skambinamas koncertas – tas pats, kurį rengiamės atlikti Klaipėdoje. Bus matyti, kaip mums seksis“, susižavėjimo neslėpė Uldis Lipskis, Liepojos simfoninio orkestro vadovas.

Nepaisant garbaus 86 metų amžiaus, pianisto gastrolių tvarkaraštis vis dar nepap-

rastai intensyvus ir suplanuotas keletriems metams į ateitį. Po pastarojo pasirodymo jo laukia koncertai Amsterdamo „Concertgebouw“, Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“ salėse, taip pat Paryžiuje, Londone, Šanchajuje, Taipėjuje ir t. t. Į koncertinių kelionių maršrutus dažnai įsiterpia ir pianisto vedamos meistriškumo klasės.

Sykį imdamas interviu iš Paulio Baduros-Skodos, Čikagos muzikos žurnalistas Bruce'as Duffie paklausė: „Jums ypač artimas Mozartas. Kas jo muzikoje Jums teikia ypatingą džiaugsmą?“ Didysis Meistras atsakė: „Turbūt tai, kas teikia džiaugsmo kiekvienam, mylinčiam muziką. Visų pirma Mozartas kūrė nepaprasto tobulumo ir grožio muziką; muziką, kuri buvo kuriama ties tam tikro istorinio lūžio riba, kai buvo įmanoma remtis elementaria harmonija, kad muzika skambėtų ištis harmoningai, bet sykiu ir nepernelyg primityviai. Didžiausias efektas pasiekiamas pasitelkiant vos

keletą natų, ornamentų ir šiek tiek virtuoziškumo. Tai reiškia, kad į kiekvieną natą įdėta kokia nors prasmė, o labai dažnai ir emocija.“

Muzikas, paskyręs didžiąją savo gyvenimo dalį vieno kompozitoriaus kūriniių atlikimui, tam tikra prasme su juo susitapatina. Pasak įrašo prodiuserio Peterio Vāhi, „vien savo buvimu scenoje Badura-Skoda sukuria nepakartojamą atmosferą. Pasigirdus pirmiesiems fortepijono garsams, galėjai pajusti, tarytum paties Mozarto dvasia būtų atgimusi ir sklandžiusi virš mūsų Rytpriusių miestelio Mėmelio* koncertų salėje“.

Drauge su žmona, muzikologe Eva Badura-Skoda, pianistas parašė knygą „Interpretuojant Mozartą: jo kūrinių fortepijonui ir kitų kompozicijų atlikimas“, pirmą kartą publikuotą Vienoje 1957 metais. Knygoje keliama tuo metu originali idėja, kad Mozarto muzika turi būti atliekama ano laikotarpio istoriniais instrumentais. Ši idėja netrukus išplito

* Mėmelis – senasis vokiškas Klaipėdos pavadinimas (red. past.)

tarp muzikų visame pasaulyje ir suteikė postūmį senosios muzikos atlikimo istoriniais instrumentais sąjūdžiui.

Pianistas taip pat Mozarto muziką dažniausiai atlieka istoriniais instrumentais. Tačiau kompozitoriaus amžininko hamerklavyro garsas yra gerokai žemesnis negu šiuolaikinių instrumentų ir dėl to dažniausiai nėra tinkamas atlikti fortepijoninius koncertus su šiuolaikiniais orkestrais didelėse koncertų salėse. Šioje kompaktinėje plokštelėje visi kūriniai atliekami moderniais instrumentais. Abu pianistai skambina „Steinway & Sons“ koncertiniais fortepijonais.

Rostislav Krimer

Apdovanotas unikalia muzikos pajauta, Rostislavas Krimeris dažnai kviečiamas dalyvauti tarptautiniuose projektuose. Gimęs Breste 1980 metais, pianisto kelią pradėjo ankstyvoje vaikystėje – būdamas vos penkerių. 1997 m. baigęs Aukštesniąją

muzikos mokyklą prie Baltarusijos valstybinės muzikos akademijos, studijas tęsė Sibeliaus muzikos akademijoje Helsinkyje pas Jussi Siirilä, o vėliau Aukštojoje muzikos mokykloje Kelne pas Vasilijų Lobanovą. Karališkojoje muzikos akademijoje Londone baigė magistro studijas, pelnęs diplomą su pagyrimu už baigiamąjį rečitalį.

Pianistas pelnė aukščiausius apdovanojimus įvairiuose tarptautiniuose pianistų konkursuose, tarp jų – III premiją Fryderyko Chopino konkurse Varšuvoje (1996) ir I premiją Arturo Rubinšteino konkurse Paryžiuje (1999). 2004 m. buvo apdovanotas prizų už geriausią F. Chopino kūrinio atlikimą Unisa tarptautiniame konkurse Pretorijoje (Pietų Afrikos Respublika). 2006 m. surengė savo pirmąjį rečitalį „Cadogan“ salėje Londone, kuris buvo puikiai įvertintas publikos ir kritikų.

Be pasirodymų gimtojoje Baltarusijoje, R. Krimeris surengė rečitalių Vokietijoje, Lenkijoje, Šveicarijoje, Nyderlanduose,

Suomijoje ir JAV. Koncertavo daugelyje žymiausių Europos koncertų salių, tokiose kaip „Beethovenhalle“ Bonoje, „Schloss Mirabell“ Zalcburge, „Yamaha Centre“ ir „Salle Cortot“ Paryžiuje ar „Cadogan Hall“ Londone.

Tarp nuolatinių jo scenos partnerių galima paminėti Jurijų Bašmetą, Gidoną Kremerį, Maksimą Vengerovą, Paulį Badurą-Skodą, Viktorą Tretjakovą, Sergejų Krylovą ir Mario Brunello. Kaip solistas koncertavo su tokiais pripažintais orkestrais, kaip „Kremerata Baltica“, „Maskvos solistai“, Mahlerio kamerinis orkestras, Johanesburgo filharmonijos orkestras, Lietuvos kamerinis orkestras ir Valstybinis simfoninis orkestras „Naujoji Rusija“.

R. Krimeris įkūrė ir vadovauja Jurijaus Bašmeto tarptautiniam muzikos festivaliui, kurio metu įvairiose Baltarusijos, Rusijos ir Vokietijos salėse savo menu su klausytojais dalinasi geriausi nūdienos muzikos atlikėjai.

2012 m. Vokietijos įrašų leidybos kom-

panija ECM išleido Sofijos Gubaidulinos kompaktinę plokštelę „The Canticle of the Sun“ („Saulės giesmė“), kurią įgrojo Gidonas Kremeris, jo vadovaujams kamerinis orkestras „Kremerata Baltica“, Rostislavas Krimeris, Nicolasas Altstaedtas ir kamerinis choras „Kamēr“.

Klaipėdos kamerinis orkestras

Klaipėdos kamerinis orkestras (KKO) yra vienas jauniausių ir dinamiškiausių tarp profesionalių Lietuvos kamerinių orkestrų. 1992 m. susibūręs stygininkų ansamblis nuolatinę erdvę kūrybinei veiklai ir administracinę paramą rado Klaipėdos koncertų salėje – visais keturiais metų laikais aktyviame uostamiesčio muzikinio gyvenimo epicentre; jos koncertų sezonuose ir trijuose kasmetiniuose festivaliuose orkestras pristato naujas programas kaip reziduojantis salės kolektyvas. Kruopščiai formuojamomis programomis ir uždegančiomis inter-

pretacijomis KKO jau du dešimtmečius aktyviai siekia stimuliuoti ir šviesti savo auditoriją, pateikdamas plačią įvairių epochų muzikinių stilių ir žanrų paletę nuo baroko iki šių dienų ir uostamiestyje steigdamas naujas orkestro koncertų tradicijas.

Nuolatinio dirigento neturintis KKO iš kitų kamerinių orkestrų pirmiausia išsiskiria stipriu ansambliskumo pojūčiu. Profesinis orkestro augimas ir skambesio kokybė nuo pat jo įkūrimo buvo gabių stygininkų rankose. Beveik du dešimtmečius orkestrą ugdė, repertuarą kaupė ir išlikimu rūpinosi jo įkūrėja, dabartinė altų grupės koncertmeisterė Liuda Kuraitienė. Dar didesnę postūmį profesionalumo ir modernumo link orkestrui suteikė naujasis meno vadovas, vienas ryškiausių ir įvairiapusiškiausių savo kartos Lietuvos violončelininkų Mindaugas Bačkus, perėmęs šį postą 2009 m. Jo toliaregiškos idėjos pastaraisiais metais įkvėpė kolektyvą pastebimiems pokyčiams: KKO nuosekliau gilinasi į

baroko muzikos interpretaciją, dalyvau-damas meistriškumo klasėse su senosios muzikos atlikimo specialistais ir į savo pasirodymus įtraukdamas istorinius inst-rumentus; plečia pažintį su daugiakalbe ir daugiataute XX ir XXI a. kūryba, nemažai dėmesio skirdamas ir lietuvių kompozi-torių kūriniais. Kartu su repertuaru plečiasi orkestro gastrolių geografija: ne sykį aplankyti daugelis Lietuvos festi-valių, Kauno ir Vilniaus filharmonijos, Vokietija, Lenkija, Ukraina, Latvija ir kt. KKO taip pat tęsia savo edukacinę veiklą, nuo 2009 m. rengia didžiulio susidomėjimo sulaukusias atraktyvias „Žaismingos muzikos orkestro“ progra-mas visai šeimai. Jose orkestras ne tik koncertavo su gambiausiu šalies jaunimu, dalyvavo teatralizuotuose pastatymuose su pasakų ir istorijų vaikams persona-žais, bet ir akompanavo „pianistei“ katei Norai, grieždamas Mindaugo Piečiaičio „CATcerto“ premjerą.

Neblėstantis orkestro narių užsidegimas nuolat tobulinti kamerinio muzikavimo įgūdžius ir plėsti stilistinę atliekamos muzikos įvairovę subrandino išskirtinį skambesį ir ilgainiui pavertė jį patraukliu kūrybiniu partneriu rengiant ambicingas programas su tarptautinį pripažinimą pelniusiais muzikais. Klaipėdos koncertų salės koncertuose ir gastrolėse KKO bendradarbiavo su daugybe įvairių kartų ir šalių pripažintų dirigentų bei solistų, tarp jų ypač minėtini Saulius Sondeckis, Robertas Šervenikas, Donatas Katkus, Vytautas Lukočius, Modestas Pitrėnas, Martynas Staškus, Kaspar Zehnder, Alek-sandar Markovič, Dante Anzolini, Mark Kadin, Reinhard Goebel, David Geringas, Mike Svoboda, Alexander Paley, Petras Geniušas, Andrius Žlabys, Mūza Rubac-kytė. Kai kurie šių įsimintinų pasirodymų buvo įamžinti Klaipėdos koncertų salės kompaktinėje plokštelėje „Tobula garsų harmonija“ (2009).

Andres Mustonen

Senosios muzikos žinovas ir ilgametis šią muziką atliekančio konsorto „Hor-tus musicus“ meno vadovas Andresas Mustonenas pastaraisiais dešimtmečiais ypač išgarsėjo tarptautinėse scenose kaip dirigentas, pasižymintis stipria charizma ir užkrečiama energija, giliu muzikos pažinimu ir pagava, kurie jam atveria galimybes diriguoti ir interpretuoti įvai-riausių žanrų bei laikotarpių kūrinius – nuo ankstyvųjų krikščioniškų monodijų iki klasicizmo ir romantizmo oratorijų, nuo armėniškų ir arabiškų mugamų iki indišių ragų ir žydų religinių giesmių. Smalsumas, nuolatinis domėjimasis įvairių kraštų kultūromis ir gebėjimas atskleisti jų tolimus saitų padeda diri-gentui megzti ryšius ir bendradarbiauti su skirtingų tautybių ir žanrų atlikėjais. Sprogstamas vidinės energijos užtaisas patraukia ir įkvepia tiek jo kolegas, tiek publiką, o muzikinis rezultatas niekada nepalieka abejingų. Alternatyvų akade-

minei muzikai jis dažnai ieško džiaz, roko ir liaudies muzikoje.

Kaip dirigentas A. Mustonenas bendra-darbiavo su tokiais kolektyvais, kaip „Sinfonietta Rīga“, Čaikovskio simfoninis orkestras, Maskvos valstybinis akade-minis orkestras, Maskvos ir Sankt Peter-burgo filharmonijų orkestrai, Lietuvos, Estijos ir Latvijos nacionaliniai simfoni-niai orkestrai, Helsinkio miesto orkestras, Suomijos radijo orkestras, Ostrobotnijos kamerinis orkestras, taip pat įvairiais Ita-lijos, Vokietijos, Izraelio, Lenkijos, Tur-kijos, Baltarusijos, Armėnijos, Gruzijos, Brazilijos, Švedijos, Meksikos, Belgijos ir kitų šalių orkestrais. Nuo 2012 m. A. Mus-tonenas tapo orkestro „Glasperlenspiel Sinfonietta“ meno vadovu ir vyriausiu-oju dirigentu, nors su šiuo orkestru yra ne sykį surengęs sėkmingų koncertų bei gastrolių ir anksčiau.

Šiame koncerte dirigentas pirmą kartą sutiko pianistą Paulį Badurą-Skodą, kurio redakcijomis visada remdavosi atlikda-mas Mozarto kūrinius.

Recorded live in Klaipėda Concert Hall on October 30th, 2013

Engineered and mastered by Tanel Klesment

Liner notes by Inna Kivi

Translated by Tiina Jokinen and Veronika Janatjeva

Photos by Vytautas Petrikas

Designed by Mart Kivisild

Recording producer – Peeter Vähi

